

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (ΣΑΥ)

(Π.Δ. 305/96, ΑΡΘΡΟ 3, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10)

Το συντασσόμενο σχέδιο ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ) του έργου αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της τεχνικής έκθεσης της μελέτης σύμφωνα με την απόφαση ΔΕΕΠΠ/85/01 (ΦΕΚ-686/Β/1-6-01) που προβλέπεται από το αρθ. 3, Π.Δ. 305/96.

Το σχέδιο ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ) του έργου θα πρέπει να αναπροσαρμόζεται σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις που έχουν επέλθει και να τηρούνται οι διατάξεις του άρθρου 3 του Π.Δ. 305/96.

ΤΜΗΜΑ Α΄

1. Είδος του έργου και χρήση αυτού:

Συντήρηση Ορειβατικών Μονοπατιών. - Βελτίωση της βατότητας και σήμανση μονοπατιών της περιφέρειας του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα. – Διαμόρφωση ενός δικτύου πεζοπορικών διαδρομών στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα και σύνδεση με σημεία ενδιαφέροντος της περιοχής (ιστορικά, φυσικά κ.λ.π.) .

2. Σύντομη περιγραφή του έργου:

Για την βελτίωση της πρόσβασης μονοπατιών – ορειβατικών διαδρομών αναψυχής και την ανάπτυξη της πεζοπορίας – περιήγησης σε μονοπάτια που αποτελούν παλαιούς δρόμους επικοινωνίας των διαφόρων περιοχών του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα που έχουν ιδιαίτερη σημασία διότι διακρίνονται για το φυσικό κάλλος των περιοχών που διέρχονται και συνδέουν σημεία ενδιαφέροντος όπως μοναστήρια, ορειβατικά καταφύγια, σπηλιές, σημεία θέας κλπ. Το έργο αφορά στη διαμόρφωση ενός δικτύου πεζοπορικών διαδρομών στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα. Εντοπίζονται με τον τρόπο αυτό και αναδεικνύονται τα παλιά μονοπάτια επικοινωνίας με σκοπό την περαιτέρω τουριστική ανάπτυξη του Δήμου μέσω της ενίσχυσης του περιπατητικού τουρισμού.

Ειδικότερα, ο σκοπός της παρούσης μελέτης είναι η βελτίωση της βατότητας των μονοπατιών:

B4: Καταφύγιο-Τέμπλα-Στρατώνας

B5 Πεζούλα-Καταφύγιο Αγράφων

B10-11: Αγ. Αθανάσιος (Λαμπερού)-Κορυφή Κοκοριάκος

B12 Αγ. Αθανάσιος Λαμπερού-Αρνοφωλιά

B14: Προφ. Ηλίας Φυλακτής-Κορυφή Κουφόλογγος

B25 Μορφοβούνι-Αγ. Κωνσταντίνος

B30 Μοσχάτο-Αγωγός ΔΕΗ

Τα προτεινόμενα προς βελτίωση μονοπάτια καλύπτουν ένα συνολικό μήκος της τάξεως των 26.770 μ. και οι δραστηριότητες που θα επιδιωχθεί να αναπτυχθούν με την κατασκευή αυτού του δικτύου είναι:

- Η πεζοπορία, η ορειβασία και η φυσική άσκηση,
- Η επικοινωνία με το φυσικό περιβάλλον, η ανάπαυση και η υγιεινή διαβίωση,
- Η επίσκεψη ιστορικών, θρησκευτικών χώρων & μνημείων της φύσης.

Όσον αφορά στα πλεονεκτήματα της πεζοπορίας για την τουριστική ανάπτυξη μιας περιοχής, αξίζει επιγραμματικά να αναφέρουμε ότι:

- ✓ Είναι η πιο ήπια και πιο ακίνδυνη μορφή ανάπτυξης τουρισμού.
- ✓ Οι ήπιες μορφές ανάπτυξης τουρισμού δίνουν ένα χρώμα "πολιτισμικά ανεπτυγμένης περιοχής", με τα πλεονεκτήματα που αυτό συνεπάγεται.
- ✓ Με την πεζοπορία μπορούν να αναπτυχθούν τουριστικά και περιοχές που δεν έχουν καμία άλλη δυνατότητα ανάπτυξης (λόγω κυρίως του ότι βρίσκονται έξω από τους μεγάλους τουριστικούς άξονες).
- ✓ Με την πεζοπορία επιμηκύνεται η τουριστική περίοδος (γιατί τα μονοπάτια, σε αντίθεση με τη θάλασσα ή το χιόνι, μπορούν να περπατηθούν κατά τη διάρκεια ολόκληρου σχεδόν του χρόνου).
- ✓ Η έννοια και η αξιοποίηση του "δικτύου μονοπατιών" αυξάνει το σύνολο των διανυκτερεύσεων (που είναι και ο τελικός στόχος της τουριστικής ανάπτυξης μιας περιοχής).
- ✓ Οι φίλοι της πεζοπορίας είναι διαφόρων μορφωτικών τάξεων, σέβονται το περιβάλλον, ενδιαφέρονται για τον πολιτισμό και τη φυσική ζωή.
- ✓ Ένα καλό δίκτυο μονοπατιών, απευθύνεται σε όλες σχεδόν τις ηλικίες.

- ✓ Δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας από συμπληρωματικές δραστηριότητες (οδηγοί βουνού, συντηρητές μονοπατιών, χώροι διαμονής και εστίασης κλπ.).

3. Ακριβής διεύθυνση του έργου:

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα.

4. Στοιχεία του κυρίου του έργου:

Δήμος Λίμνης Πλαστήρα.

5. Στοιχεία του υπόχρεου για την εκπόνηση του ΣΑΥ:

Για το στάδιο της μελέτης η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα.

Για την εκτέλεση του έργου ο Ανάδοχος του έργου .

6. Περιγραφή των φάσεων εκτέλεσης του έργου και των εφαρμοζομένων κατά φάση μεθόδων εργασίας.

ΦΑΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ:

1. Κλαδεύσεις δένδρων.
2. Καθαρισμοί.
3. Ξύλινες και άλλες κατασκευές.
4. Φυτοτεχνικά έργα

7. Κίνδυνοι που ενδέχεται να εμφανιστούν κατά την εκτέλεση του έργου

- Κατολίσθησης πρηνών εκσκαφής κατά τις εργασίες καθαρισμού των μονοπατιών.
- Κατολίσθησης ή καταπλάκωσης χωμάτων εργαζομένων κατά την εργασία καθαρισμών και κλαδεύσεων.
- Πτώσης ή τραυματισμός εργατών κατά τις εργασίες καθαρισμού και κλαδεύσεων.
- Πυρκαγιάς σε μηχανήματα ή στο δάσος από σπινθήρα μηχανημάτων ή απροσεξία εργαζομένων.

8. Μέτρα για την πρόληψη και αποτροπή των κινδύνων και γενικά για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων κατά την εκτέλεση του έργου

1. Εγκαταστάσεις διανομής ενέργειας

1.1. Δεν υπάρχουν εναέριοι ηλεκτροφόροι αγωγοί.

2. Ατμοσφαιρικές επιδράσεις

2.1. Οι εργαζόμενοι πρέπει να προφυλάσσονται από τις ατμοσφαιρικές επιδράσεις που μπορούν να βλάψουν την **ασφάλεια** και την **υγεία** τους.

3. Πτώσεις αντικειμένων

3.1. Οι εργαζόμενοι πρέπει να προφυλάσσονται, εφόσον είναι τεχνικά εφικτό, από τις πτώσεις αντικειμένων με μέσα συλλογικής προστασίας.

3.2. Τα υλικά και ο εξοπλισμός πρέπει να φυλάσσονται ή να στοιβάζονται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η κατάρρευση ή ανατροπή τους.

4. Πτώσεις από ύψος

4.1. Οι πτώσεις από ύψος πρέπει να προλαμβάνονται, ιδίως μέσω στερεών κιγκλιδωμάτων με επαρκές ύψος που θα διαθέτουν τουλάχιστον ένα εμπόδιο στη στάθμη του δαπέδου, ένα χειρολισθήρα και ενδιάμεσο οριζόντιο στοιχείο, ή άλλο ισοδύναμο μέσο, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

5. Ικριώματα και κλίμακες

5.1. Τα ικριώματα πρέπει να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται και να συντηρούνται έτσι ώστε να μην μπορούν να καταρρεύσουν ή να μετατοπισθούν τυχαία.

5.2. Τα δάπεδα εργασίας και τα στοιχεία πρόσβασης των ικριωμάτων πρέπει να έχουν τέτοια κατασκευή, διαστάσεις και προστατευτικά μέτρα και να χρησιμοποιούνται με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφεύγεται η πτώση προσώπων ή η έκθεσή τους σε πτώσεις αντικειμένων.

5.3. Τα ικριώματα πρέπει να επιθεωρούνται από τον επιβλέποντα εργοδηγό στις παρακάτω περιπτώσεις:

α. Πριν από την έναρξη της χρήσης τους.

β. Στη συνέχεια, κατά τακτά χρονικά διαστήματα.

γ. Μετά από κάθε μετατροπή, περίοδο αχρηστίας, κακοκαιρία ή σεισμικές δονήσεις ή μετά από οποιεσδήποτε περιστάσεις που μπορούν να επηρεάσουν την αντοχή ή τη σταθερότητά τους.

5.4. Οι κλίμακες πρέπει να έχουν επαρκή αντοχή και να συντηρούνται σωστά. Πρέπει επίσης να χρησιμοποιούνται σωστά, στα κατάλληλα σημεία και σύμφωνα με τη χρήση για την οποία προορίζονται.

5.5. Θα πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια ώστε να αποφεύγονται ακούσιες μετατοπίσεις των **κινητών** ικριωμάτων.

6. Οχήματα, χωματουργικά μηχανήματα και μηχανήματα διακίνησης υλικών

6.1. Όλα τα οχήματα και τα χωματουργικά μηχανήματα καθώς και τα μηχανήματα διακίνησης υλικών πρέπει:

α. Να είναι σωστά σχεδιασμένα και κατασκευασμένα λαμβάνοντας υπόψη, στο μέτρο του δυνατού, τις εργονομικές αρχές.

β. Να διατηρούνται σε καλή κατάσταση λειτουργίας και τυχόν μετατροπές να εγκρίνονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία λαμβάνοντας υπόψη την **υγεία** και **ασφάλεια** των εργαζομένων.

γ. Να χρησιμοποιούνται σωστά και από πρόσωπα κατάλληλα και εφοδιασμένα με τις απαιτούμενες άδειες σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

6.2. Οι οδηγοί και χειριστές των οχημάτων και των χωματουργικών μηχανημάτων καθώς και των μηχανημάτων διακίνησης υλικών πρέπει να έχουν λάβει ειδική εκπαίδευση και να διαθέτουν την απαιτούμενη από την ισχύουσα νομοθεσία άδεια.

6.3. Πρέπει να λαμβάνονται προληπτικά μέτρα ώστε να αποφεύγεται η πτώση των εν λόγω οχημάτων και των μηχανημάτων στο χώρο εκσκαφής ή στο νερό.

6.4. Τα χωματουργικά μηχανήματα και τα μηχανήματα διακίνησης υλικών πρέπει να είναι εφοδιασμένα με τα κατάλληλα συστήματα σύμφωνα με τις προβλέψεις του κατασκευαστή, ώστε ο οδηγός να προστατεύεται κατά της σύνθλιψης σε περίπτωση ανατροπής του μηχανήματος καθώς και κατά της πτώσης αντικειμένων.

6.5. Όλα τα αποδεικτικά στοιχεία, άδειες κλπ. πρέπει να συνοδεύουν το μηχανήμα ή τον οδηγό και να είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.

7. Εγκαταστάσεις, μηχανές, εξοπλισμός

7.1. Οι εγκαταστάσεις, οι μηχανές και ο εξοπλισμός, συμπεριλαμβανομένων και των μηχανοκινήτων ή μη εργαλείων χειρός πρέπει:

- α. Να είναι σωστά σχεδιασμένες και κατασκευασμένες λαμβάνοντας υπόψη, στο μέτρο του δυνατού, τις εργονομικές αρχές.
- β. Να διατηρούνται σε καλή κατάσταση λειτουργίας.
- γ. Να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εργασία για την οποία προορίζονται.
- δ. Να χρησιμοποιούνται από εργαζόμενους που έχουν λάβει κατάλληλη εκπαίδευση.

7.2. Οι εγκαταστάσεις και τα όργανα υπό πίεση πρέπει να παρακολουθούνται και να υποβάλλονται σε δοκιμές και ελέγχους κατά τακτά χρονικά διαστήματα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

8. Εκσκαφές, φρέατα, χωματουργικές και υπόγειες εργασίες.

8.1. Στις εκσκαφές, τα φρέατα πρέπει να λαμβάνονται οι απαραίτητες προφυλάξεις:

- α. Για την κατάλληλη υποστήριξη και διαμόρφωση των πρανών.
- β. Για την πρόληψη των κινδύνων από την πτώση ανθρώπων, εξοπλισμού ή αντικειμένων, καθώς και από την εισροή ύδατος.
- γ. Για να μπορούν οι εργαζόμενοι να προφυλάσσονται σε χώρο ασφαλή σε περίπτωση πυρκαγιάς, εισροής υδάτων ή υλικών.

8.2. Πριν από την έναρξη χωματουργικών εργασιών, πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για τον προσδιορισμό και τη μείωση στο **ελάχιστο** των κινδύνων από υπόγεια καλώδια και άλλα συστήματα εγκαταστάσεων διανομής.

8.3. Πρέπει να προβλέπονται **ασφαλείς** οδοί εισόδου και εξόδου στο χώρο εκσκαφής.

8.4. Τα προϊόντα της εκσκαφής, ο εξοπλισμός και τα κινούμενα οχήματα πρέπει να τηρούνται σε απόσταση από τις εκσκαφές. Εφόσον είναι απαραίτητο, πρέπει να κατασκευάζονται κατάλληλες περιφράξεις.

9. Φέροντες οργανισμοί από μέταλλο ή σκυρόδεμα, ξυλότυποι και βαρέα προκατασκευασμένα στοιχεία

9.1. Οι φέροντες οργανισμοί από μέταλλο ή σκυρόδεμα και τα στοιχεία τους, οι ξυλότυποι, τα προκατασκευασμένα στοιχεία ή τα **προσωρινά** στηρίγματα και οι αντιστηρίξεις πρέπει να συναρμολογούνται και να αποσυναρμολογούνται υπό την επίβλεψη αρμοδίου προσώπου σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

9.2. Πρέπει να λαμβάνονται επαρκή προληπτικά μέτρα για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στο εύθραυστο ή στην **προσωρινή** αστάθεια ενός έργου.

9.3. Οι ξυλότυποι, τα **προσωρινά** στηρίγματα και οι αντιστηρίξεις πρέπει να σχεδιάζονται, να υπολογίζονται, να εκτελούνται και να συντηρούνται έτσι ώστε να αντέχουν χωρίς κίνδυνο στις καταπονήσεις που μπορεί να τους επιβληθούν.

10. Πρώτες βοήθειες

10.1. Ο εργοδότης οφείλει να εξασφαλίζει την καθ' οιανδήποτε στιγμή παροχή πρώτων βοηθειών.

10.2. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για τη μεταφορά των εργαζομένων που υφίστανται ατύχημα ή παρουσιάζουν αιφνίδια αδιαθεσία προκειμένου να τους παρασχεθεί ιατρική βοήθεια.

10.3. Υλικό πρώτων βοηθειών πρέπει να υπάρχει σε όλα τα μέρη που είναι απαραίτητο λόγω των συνθηκών εργασίας. Το υλικό αυτό πρέπει να φέρει κατάλληλη σήμανση και να είναι ευπρόσιτο.

10.4. Η διεύθυνση και ο αριθμός τηλεφώνου της τοπικής υπηρεσίας παροχής πρώτων βοηθειών πρέπει να επισημαίνεται ευκρινώς.

11. Διέλευση πεζών και οχημάτων

11.1.Θα πρέπει να εξασφαλίζεται η ασφαλή διέλευση των πεζών και οχημάτων που χρησιμοποιούν την οδό, να υπάρχουν προειδοποιητικά σήματα για τους κινδύνους που υπάρχουν καθώς και άτομα να ρυθμίζουν την κίνηση αυτών εντός του εργοταξίου.

12.Αποθήκευση υλικών και στάθμευση οχημάτων.

12.1. Πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για την αποθήκευση υλικών κατασκευής (σωλήνων, υλικά σκυροδέματος, ξυλότυποι κλπ.) σε ασφαλή σημεία και με σωστή στερέωση για την αποφυγή κατάρρευσης και πρόκληση ατυχημάτων.

12.2. Τα οχήματα πρέπει να σταθμεύουν μετά το πέρας της εργασίας τους σε ευκρινή θέση, εκτός καταστρώματος του δρόμου με την τοποθέτηση των προβλεπομένων σημάτων.

13. Χρήση εκρηκτικών υλών.

13.1. Να χρησιμοποιούνται σωστά και από πρόσωπα κατάλληλα και εφοδιασμένα με τις απαιτούμενες άδειες σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

13.2. Να λαμβάνονται μέτρα απομάκρυνσης σε ασφαλή απόσταση οχημάτων και εργατών.

13.3. Διακοπή της κυκλοφορίας της οδού κατά την προετοιμασίας και εκτέλεση της έκρηξης.

14. Αποκατάσταση βλαβών σε έργα κοινής ωφέλειας

Αποκατάσταση αν γίνει βλάβη σε έργα κοινής ωφέλειας. Η δαπάνη θα καλυφθεί από τα απολογιστικά.

9. Νομοθετικά κείμενα για τη λήψη μέτρων προστασίας

1. Π.Δ. 778/80 (Φ.Ε.Κ. 193 Α) «περί των μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών».
2. Π.Δ. 1073/81 (Φ.Ε.Κ. 260 Α, διόρθωση σφαλμάτων Φ.Ε.Κ. 320 Α/81) «περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών σε εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας Πολιτικού Μηχανικού».
3. Π.Δ. 17/96 (Φ.Ε.Κ. 11 Α) «μέτρα για τη βελτίωση της ασφαλείας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391 ΕΟΚ και 91/383 ΕΟΚ».
4. Π.Δ. 305/96 (Φ.Ε.Κ. 212 Α) «ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57 ΕΟΚ».

ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙ 09/04/2025

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ

Αγλαΐα Ποντίκα

Δασολόγος

